

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2024-03-15 Nr. S24/03/84

info@am.lt

dovile.montvilaite@am.lt

algimante.treiniene@am.lt

DĖL PROJEKTO KONKURSO ORGANIZAVIMO TAISYKLIŲ PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – **Rūmai**) susipažino su Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymo Nr. D1-671 „Dėl Projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (Reg. Nr. 24-3205)¹ (toliau – **Projektu**) ir teikia žemiau išdėstytus pasiūlymus dėl Projekto konkurso organizavimo taisyklių² (toliau – **PKOT**) papildymo.

1. Vadovaujantis 2016-10-18 Europos architektų tarybos patvirtintomis devyniomis projekto konkursų organizavimo taisyklėmis (toliau – **EAT taisyklės**)³ konkurso sąlygose turi būti nurodyta vertinimo komisijos narių tapatybė (4 taisyklė)⁴. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 77 straipsnio 3 dalyje taip pat įtvirtintas reikalavimas, kad vertinimo komisija būtų sudaroma iš fizinių asmenų nesusijusių su projekto dalyviais. Išankstinis vertinimo komisijos narių tapatybės atskleidimas konkurso sąlygose ženkliai palengvintų šių įstatymo reikalavimų laikymosi užtikrinimą, užtikrintų interesų konflikto prevenciją ir padidintų konkurse dalyvaujančių subjektų pasitikėjimą konkurso procedūrų skaidrumu. Siūlome papildyti Projekto 1.2 papunktį (PKOT 24.24 papunktį) ir išdėstyti taip:

„24.24. Architektūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais organizuojant architektūrinius konkursus, vertinimo komisiją sudarančių asmenų vardai ir pavardės, profesinė kvalifikacija ir veiklos sritis“

2. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 13 straipsnio 4 dalies analogija, Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 6 punktu (*Rūmai atlieka eksperto funkcijas architektūros, miestų planavimo ir teritorijų planavimo klausimais*) ir EAT taisyklėmis⁵ (*konkurso sąlygoms, prieš paskelbiant turi pritarti vertinimo komisija*) siūlome PKOT papildyti reikalavimu projekto konkursų sąlygas prieš paskelbiant suderinti su Rūmais ir konkurso vertinimo komisija. Aktyvesnis vertinimo komisijos narių ir Rūmų įtraukimas į projekto konkurso sąlygų rengimą prisidėtų prie architektūros kokybės siekio ir sumažintų netikslumų bei klaidų riziką organizuojant konkursus, taipogi didintų architektų bendruomenės pasitikėjimą pirkimo procedūrų skaidrumu.

Siūlome papildyti Projektą PKOT 25 punkto pakeitimu ir punktą išdėstyti taip:

¹ [Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 20... \(lrs.lt\)](#)

² Projekto konkurso organizavimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017-08-22 įsakymu Nr. D1-671 „Dėl projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“

³ Architects Council of Europe, Recommendations for Design Contests, ACE WG Public Procurement & Architectural Design Contests, Date: 18/10/2016 - Ref: 216/16CA. https://www.ace-cae.eu/uploads/tx_jdocumentsview/6.1.1_GA2_17_Comet-Rules.pdf

⁴ „Mandatory requirements shall be restricted to the minimum necessary. Only proposals meeting these requirements are taken into consideration (cf. Vienna Declaration). **The jury must be named.**“ Page 4/7 https://www.ace-cae.eu/uploads/tx_jdocumentsview/6.1.1_GA2_17_Comet-Rules.pdf

⁵ *The brief has to be accepted by the jury before launching the competition.* [Microsoft Word - 6.1.1_GA2_17_Comet-Rules.docx \(ace-cae.eu\)](#)

*„25. Projekto konkurso dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti projektus, o perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas – išrinkti geriausią projektą pateikusį tiekėją. **Architektūros paslaugoms įgyti skirto projekto konkurso dokumentai (sąlygos) prieš paskelbiant turi būti suderinti su vertinimo komisija ir Lietuvos architektų rūmais.**“*

3. Atkreipiame dėmesį, kad organizuojant projekto konkursus ir vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 6 dalimi perkančiosios organizacijos siekdamas patikrinti tiekėjo patirtį dažniausiai kelia reikalavimą pateikti pažymas apie tinkamai įvykdytas ankstesnes, apibrėžtos vertės, sutartis. Rūmų vertinimu, anksčiau įgyvendintų sutarčių vertė neturėtų būti nustatoma kaip privalomas kvalifikacinis reikalavimas. Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos⁶ 16 punkte numatyta, kad kvalifikacijos reikalavimų nustatymo tikslas – leisti pateikti pasiūlymus visiems tiekėjams, kurie galės įvykdyti ketinamą sudaryti pirkimo sutartį, o ne atrinkti tuos, kurie geriausiai galėtų įvykdyti sutartį, todėl rekomenduojama nustatyti ne didesnius nei būtini reikalavimus dėl patirties. Projekto konkurso, skirto įgyti architektūrines ir (ar) teritorijų planavimo paslaugas, objektas yra išimtinai intelektinių paslaugų teikimas ir įgyvendinimas. Šių paslaugų kokybė didžiaja dalimi priklauso nuo konkurse dalyvaujančių fizinių asmenų - architektų patyrimo ir kvalifikacijos. Rūmų vertinimu nėra pagrindo būsimum architektūros paslaugų kokybę prognozuoti remiantis tik praeityje įgyvendintų sandorių verte, todėl Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 6 dalies nuostata dėl tiekėjo patirties įrodymo užsakovų pažymomis apie tinkamai įvykdytas ankstesnes sutartis, architektūros paslaugų atžvilgiu turėtų būti **susiejama būtent su paslaugų turiniu ir paslaugas suteikusiais fiziniais asmenimis, o ne su ankstesnių sandorių verte.** Atsižvelgdami į Viešųjų pirkimų tarnybos 2024-03-06 pastabas Projektui ir siekdami tinkamo Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 6 dalies įgyvendinimo, siūlome Projekto 1.4. papunkčiu keičiamą PKOT 43 punktą papildyti ir išdėstyti taip:

*„43. Perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas privalo išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus tinkamai parengti projektą. Perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas turi teisę skelbime apie projekto konkursą nustatyti būtinus kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimus ir šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus ar informaciją. Kvalifikacijos reikalavimai nustatomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 59 straipsnio 1 dalies nuostatomis. Architektūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais organizuojant architektūrinius konkursus, projekto konkurso dokumentuose kvalifikacijos reikalavimai tiekėjams nustatomi atsižvelgus į jų **ar jų darbuotojų, jei tiekėjas juridinis asmuo, atliktų statinių projektavimo ir (ar) teritorijų planavimo darbų patirtį.**“*

4. Siekiant užtikrinti konkurso dalyvių teisių apsaugą, siūlome papildyti Projektą PKOT 14 punkto pakeitimais ir 14 punktą išdėstyti taip:

*„14. Perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas turi teisę projekto konkurso dalyvius apdovanoti prizais ar piniginėmis premijomis. **Jei konkursas nutraukiamas konkurso organizatoriaus iniciatyva ar dėl konkurso organizatoriaus padarytų šių Nuostatų ar konkurso sąlygų pažeidimų, nenustačius laimėtojo, visi dalyviai, kurie iki konkurso nutraukimo buvo pateikę projektus ir kurių kvalifikacija atitiko konkurso sąlygose nustatytus reikalavimus, įgyja teisę reikalauti iš konkurso organizatoriaus patirtų nuostolių atlyginimo.**“*

5. Siekiant kvalifikuoto suinteresuotos visuomenės supažindinimo su konkurso rezultatais ir eiga, siūlome numatyti pareigą perkančiajai organizacijai, pasibaigus konkursui, paviėšinti

⁶ Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika patvirtinta 2017-06-29 Viešųjų pirkimų direktoriaus įsakymu IS-105 „Dėl tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo“

vertinimo komisijos parengtą bendrą ataskaitą, apimančią konkurso eigos, pateiktų architektūrinių idėjinių projektų ir vertinimo komisijos priimto sprendimo motyvų aprašymą bei papildyti Projekto 1.6 papunktį ir išdėstyti taip:

*„71¹ . Architektūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais organizuojant architektūrinius konkursus, projekto konkursui pateiktiems projektams iki vertinimo komisijos posėdžio turi būti rengiama vieša projektų paroda ir (arba) projektai skelbiami projekto konkurso dokumentuose nurodytose perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto komunikacijos priemonėse skaitmenine forma. Projektų parodos trukmė arba viešinimas komunikacijos priemonėse turi vykti ne trumpiau kaip 5 (penkias) darbo dienas. **Konkursui pasibaigus, aukščiau nurodyta skelbimo tvarka, paviėšinama ir vertinimo komisijos parengta bendra ataskaita, apimanti Konkurso eigos, pateiktų architektūrinių idėjinių projektų ir vertinimo komisijos priimto sprendimo motyvų aprašymą.**“*

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Algimantas Pliučas